

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken.
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A sötétség országa.

Debrecen, október 3.

A sötétség országa ott terül el a Szent-Anna utca környékén, a hol a római katolikusok sárga parochiája van. Nem a debreceni római katolikusok terjesztik a sötétséget — közöttük igen sok a világos fejű, nemesen és szabadon gondolkodó ember. A sötétség terjesztői, ennek gyászos lovagjai azok a névtelen apró káplánocskák, a kik vakbuzgóak, utálatosan szemforgatóak, s kenyerük a népbuítás.

Ezek a hecc káplánok főztek most kellemetlen illatu konyhájukban egy olyan dolgot, a melyre fel kell hívunk a művelt magyar közönség figyelmét.

Megjelent itt Debreczenben egy kis újság, Debreceni Katolikus Lap volt a címe. Ennek az újságnak szerkesztésében részt vett egy római katolikus tanító is, a ki a maga nehéz munkája után kapott éhbérért ott nyomorog valahol a Varga-utcán egy szűk kis lakásban.

Az újságot nem igen ismeri a közönség. Közölt helyi egyházi dolgokat — de közölt általános érdekű cikkeket is. Egy számában a papi kézcsók ellen írt. Igen helyesen azt fejtegette, hogy kómiikus dolog, mikor egy fiatal káplánnak vén asszonyok nyalják falják a kezét. Másik cikkében egyik másik elavult dogmára tett célzást, s hangsúlyozta, hogy a katolikus vallásnak is lépést kell tartani a korrallal.

Szóval elég mérséklettel, épen-séggel nem ultra liberális szellemben írtak a lapban. Csak egy hajszálnyira voltak szabadabbak, mint azt a római katolikus egyházi dogmája megengedi. De hát ez a kis világosság is bántotta a káplánocskák szemét, a kik mióta Wolafka meghalt, nagy urak a parochián. Összesugtak a reakció fiók lovagjai és anathémát kiáltottak a szerencsétlen tanító felé. És a hol a sötétség összeülekeznek, ott a magára hagyott ember összeroppan. Az aknamunkának aztán az lett az eredménye, hogy a tanítót állásából felfüggesztették. *Biztos tudomásunk van róla, hogy el is fogják csapni.*

A huszadik század ugyan kevés hatással volt a katolicizmus rideg szellemére, ha az urnak 1906-ik esztendejében megtörténhetik ilyen dolog. Elkergetni állásából egy néptanítót azért, mert liberalisan gondolkozik, s mert nem tartja épen szükségesnek a káplánoknak a kézcsókot — ez már a sötétség ne továbbja. Ide a legerősebb villamos reflektorral sem lehet fényt hinteni. Itt kétségbeejtő sivárak és szegények az agyvelők, a melyek nem termelnek mást mint lélektompító tanokat.

Nem tudjuk, hogy a debreceni római katolikus egyház hivei helyeslik ezt a dolgot. Igazán kíváncsiak vagyunk a véleményükre.

S. B.

Ausztria hatalmi örülete.

Hadüzenet Szerbiának.

Mi történik Bécsben?

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 3.

Nagyon furcsát főznek most Bécsben. Nem is a közönségek, vagy a kiegészés terén, hanem a külügyek terén. Az osztrákok nem férnek már a bőrükbe, viszket nagyon és ki akarnák megint poroltatni. Ők persze azt hiszik, hogy ők fognak porolni, de az osztrák katonai hagyományok az ilyen önhitt feltevést nem igen igazolják.

A magyar kormánynak tudomása van a készülő veszedelemről és igyekszik azt elhárítani, de hogy fog-e neki sikerülni, az egészen más kérdés.

De térjünk a tényekre:

Wekerle Bécsben.

Wekerle Sándorról — így írja a tudósítónk — azt írták a budapesti lapok, hogy Dánoson volt, pedig titkon itt járt Bécsben.

A magyar miniszterelnök itt a kulisszák mögött kétségbeesett harcot folytat a közös kormánynak egy örült és kalandos terve ellen, mely végtelen veszedelmeket rejt méhében és amelylyel szemben még siker esetén is a legnagyobb ellenszenv váltódnék ki Magyarországon.

A terv kiinduló pontja a szerb vámviszály. Bécsben és különösen a külügyi hivatalban lángot okádnak, mert a kis Szerbia dacolni mer a nagy Ausztriával és nemcsak nem akarja megrendelni a rossz Skoda-ágyukat, hanem már is megvette a maga ágyusükségletét Franciaországban. Most már a kudarc maszkirozására újabb jegyzékeket küld Szerbia nyakára, melyekben követeli, hogy Szerbia évtizedekre kösse le magát az osztrák iparnak. Szerbia pedig ezekre a jegyzékekre sem hederit és belemegy a legkiméletlenebb vámháboruba.

Hadüzenet Szerbiának.

A külügyi hivatal azonban még messzebb akar menni. Ha a vámháboru nem bizonyul elég kényszernek, fegyveres erővel meg akarja szállani Szerbiát.

Az okkupációt két oldalról kezdené. A Dunán Belgrád felől és Hercegovinából Novibazaron át, melyet még a berlini szerződés értelmében elfoglalna.

Ha csak ennyi volna, akkor talán nem is volna olyan nagy a veszedelem, de a baj nagyobb része ott van, hogy Olaszország roppant féltékeny szemmel őrzi Ausztria minden mozdulatát az Adria mentén és noha névleg szövetséges, mégis casus bellinek tekintené Ausztriának előnyomulását a Balkánon

A szerb viszály mögött tehát az olasz háboru veszedelme is fenyeget és ezzel a Ballplatzon egész komolyan számolnak, sőt erre az eshetőségre akarnak elméletileg és gyakorlatilag felkészülni.

Wekerlére hárulna ez a kellemetlen feladat, hogy ezt a képtelen tervet Magyarországon népszerűsítse és Wekerle ez ellen rugkapál.

A Bécsben töltött időnek jó része az e terv felett folyó civakodásokkal telik el és éppenséggel nem lehetetlen, hogy a terv előzményei között ott lesz a magyar kormányválság is.

Ime, így dolgozik Ausztria, egyetlen gyár nem is megsértett, hanem kierőszakolt érdeke miatt és megeshetnek, hogy a Skoda-ágyuknak áldoz-

Ruhatisztító

Széchenyi-u. 42. sz.

Telefon 323. sz. Telefon 323. sz.

tául esik a nehezen kivivott magyar belbéke is paktumustól, kormányostól és utánna dől a sok olvasatlan milliók és ömlék céltalanul sok, megbeszélhellen vérünk.

Debrecen, Szabolcs és Hajdumegye Rákóci temetésén.

Nagyarányu előkészületek.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, okt. 3.

II-ik Rákóci Ferenc megdicsőített fejedelmünk nagyemlékü édes anyja, Zrinyi Ilona és Tököly Imre hamvait október hó végén szállítják haza. A szent hamvakat előbb Budapestre viszik, ahol diszes, kegyeletes ünnepeket fognak rendezni emlékezetükre.

Wekerle Sándor miniszterelnöknek az a célja, hogy ezen a ritka szép ünnepeken az ország kicsije-nagya részt vegyen. Meghívta ennél fogva erre az ünnepekre a hazai összes törvényhatóságokat, közöttük Debrecen várost és Hajdúvármegyét.

A meghívó — miniszteri leiratok ma érkeztek le úgy a városhoz mint a megyéhez. E meghívók szerint a megdicsőült fejedelem és nemzeti hősök hamvai október 28-án fognak Budapestre érkezni. A vasutnál diszes fogadtatásban részesítik a hamvakat. Rákóci holttesteit a Mátyás templomba, Tököly Imre hamvait pedig a Deák téri templomba fogják elhelyezni közszemlére.

Ugyanezen a napon, tehát október 28-án ismét utnak indítják a szent hamvakat. A Rákóci Ferenc és Zrinyi Ilona holttesteit Kassára és a Tököly Imre hamvait pedig Késmárkra fogják szállítani.

Hajdumegye nevében Kovács Gyula alispán táviratilag válaszolt Wekerle Sán-

dor miniszterelnöknek a meghívásra. Megköszönte a meghívást és közölte, hogy a megyét öt tagu bizottság fogja képviselni, melyet ő fog vezetni.

Debrecen város tanácsának mai ülésében szóba került a miniszteri meghívó és a tanács kimondotta, hogy a budapesti ünnepeken küldöttségileg fogja magát képviseltetni. Ezzel kapcsolatban egy levelet intéznek Thaly Kálmánhoz, Debrecen város I-ső kerületének képviselőjéhez, melyben köszönetet mondanak neki, a hamvak hazahozatala ügyében kifejtett értékes tevékenységéért. A küldöttséget később állítják össze.

Szabolcsmegye részvéte.

Mindezeknél impozánsabb lesz Szabolcsvármegye törvényhatóságának részvéte.

Szabolcsvármegye törvényhatósága gróf Vay Gábor főispán elnöklété alatt e hó elsején tartott rendkívüli közgyűlésében II. Rákóci Ferenc hamvainak hazahozatala és végleges elhelyezése alkalmából rendezendő ünnepség részleteire Szabolcsvármegye közönségének ezen ünnepeken való képviseltetésére vonatkozólag a következő határozatot hozta:

Szabolcsvármegye közönsége II. Rákóci Ferenc idegenben, hontalanul elhalt dicső fejedelmünk és vezértársai valamint Zrinyi Ilona a legnagyobb magyar aszony hamvainak a haza szent földjébe leendő elhelyezése alkalmából rendezendő gyászünnepeken magát a feledhetlen emlékü fejedelem nagy alakjához és a vármegye méltóságához mértén feltétlenül képviseltetni kívánja s az ünnepeken való részvétel módozatait, a főispán által tett indítvány egyhangú elfogadása mellett, a következőkben állapítja meg:

A menetet vezesse egy apród, a vármegye színébe öltözve, fehér lovon, 2 csatlós által vezetve, kezében egy kék-fehérszínű párnán a II. Rákóci Ferenc sarkophágjára elhelyezendő, ezüstkoszorut vige.

Az apródot kövesse kuruc korbelti ruhában három tárogató gyalog.

Ezek után négy harsonás lóháton a megye színébe öltözve.

A harsonások után foglal helyet az alább megnevezett urakból álló lovas bandérium, vezetve gróf Vay Gábor főispán által, kitől jobbra Liptay Béla a vármegye zászlójával, balra gróf Vay Miklós kuruc zászlóval haladjon, s ezen bandériumot két oldalt spálierként beszegezve megyei huszárok haladjanak lóháton s a menetet bezárja a várnagy.

Végül következnek a vármegye hölgyeiből és bizottsági tagjaiból alakított küldöttség tagjai gyalog.

A hölgyek küldöttségének vezetésére Gróf Vay Gáborné Ö. Méltósága, a bizottsági tagok küldöttségének vezetésével Mikecz Dezső alispán kéri fel.

A II. Rákóci Ferenc sarkophágjára a vármegye koszorujának elhelyezésével Mikecz Dezső alispán, a Zrinyi Ilona sarkophágjára teendő koszorúnak elhelyezésével pedig gróf Vay Gáborné Ö. Méltósága bizatik meg.

Megbízta továbbá a vármegye alispánját, hogy egy az ünnepi menetben résztveendő népies küldöttséget is szervezzen, s annak az ünnepi menetbe alkalmas módon leendő beillesztéséről gondoskodjék.

Amidőn a nagy fejedelem és társainak hamvai Szabolcsvármegye területéhez a legközelebb eső ponthoz, Szerencshez megérkeznek, ott az egész törvényhatósági bizottság a maga kegyeletét lerovandó, megjelenni kíván; s határozatilag kimondja továbbá, hogy a hamvaknak Kassán leendő végleges elhelyezése napján október hó 29-én a délelőtti órákban az összes vármegyei községekben levő harangokat meghuzatja, e végből az összes egyházi hatóságokat megkeresi, november hó 4-én pedig a megyei összes templomokban leendő ünnepi istentisztelet tartására az összes vallás felekezetek egyházi főhatóságait felkéri.

Feliratot intéz az országgyűlés képviselő házához, hogy a Rákóci Ferenc és társainak nagy nevét, s a haza szabadsága és alkotmánya érdekében szerzett

Mikhál.

(Oroszból.)

Esőben és szélben, vagy napsütésben egyaránt ott lehetett látni Abronosz Mikhált, ahol legnagyobb volt a vidámság. Ha két kerekű taligáján megjelent, mindenki szívesen fogadta. Arcának csintalan redői ilyenkor torzfintorra húzódtak össze, szemöldei a szája széléig csusztak, orra ellapult. Néha mankónak ajánlotta fel magát a sánta perecesnek, Dentasanak s ez hálából meleg puliszkát adott neki. Egy bukfenec s a puliszka Migos atya reverendájának zsebében volt, ki éppen kéregető uton járt. Nagyon felháborodott az eseten. De Mikhál oly bünbánó arccal vett keresztet, hogy menten helyreállt a barátság. De egyszerre a szerzetes nyakából vékony papírszeletek bugygyantak ki, hosszan, végnélkül. A pap és a nép megigézve állt az ördögi mesterség hatása alatt, s mire magukhoz tértek, a bohóc úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Egy nap, midőn ismét vándorutrament taligáján, egy vidám szép barna leánnyal találkozott az uton.

— Hová mégy babám? — kérdezte tőle.

— Amerre a szél visz.

— Kié vagy?

— Senkié.

Ah, most talán megtalálta csillagát, amelyet mindig keresett.

Most már együtt vándoroltak. A leány csodásan énekelt egy fésűn keresztül s Mikhál varázslatával ejtette bámulatba az egyszerű falusi népet. De a legények többet is kívántak a leánytól. Egy-egy szalát bársonyfényű hajából. De ő kinevette őket, s mint hideg lidérfény tünt el a faluból Mikhál kíséretében. Így barangoltak be az országot édeskettesben.

Egy este nagy városba érkeztek, a világ legszebb temploma elé. A világ minden tájáról vándoroltak ide a zárándokok éppen.

Arany és ezüst vidáman hullott a szép leány tamburájába, s ha eltáncolta a tüzes flamenkát, nem volt vége a lelkesedésnek.

A sok idegen közt északi hajósok is érkeztek a városba s köztük egy hatalmas férfi, kinek aranyból látszott lenni a haja.

Ettől a ragyogó aranytól tüzet fogott a fekete csillag. S egy szelid téli éjszakán az idegen férfi hajója elvitte a kis táncos nőt a nagy városból, Mikhál pedig étlenszomjan bolyongott a partokon napokon át. Ismét egyedül állott s nem lelte örömet a tréfákban, bohóságokban. Egy éjszaka bohócjelmezében a templomba lépett. A komor, fenséges boltozatok alatt mélységes csend volt az ur... csak az ő jelmezének apró csengetyüi csilingeltek alig hallhatóan. És Mikhál összes pénzét

a halkan miséző pap elé öntötte, — hátha a csodatevő szűz meghallgatja imádságát.

— Hiszen nem tudsz imádkozni, szegény bohóc! — szólt a pap. — Kitől tanultad volna ezt?

— Se kitől, de azért mégis imádkozom.

Es a főoltárhoz sietett, a hol a csodatevő szűz képe függött. A lelkész ijedten nézett utána.

A bohóc művészetével imádkozott a szent kép előtt. Bemutatta a legfurcsább és legkacagtatóbb torzfintorait és bukfeneczeit. Kigyómódra elesavarta a testét s békaugrásokat vitt véghez. Végül letérdelt a legelső lépcsőn s zokogva hajtotta fejét a hideg márványra.

E percben harangozni kezdtek. A gyertyák fellobogtak s az orgona hatalmas akkordjai végig bugtak a boltozatok alatt. A boldogtalannak úgy tetszett, mintha a szent szűz kilépne keretéből s arcát érintené kezével... És sohasem érzett boldogság töltötte el szívet. Tulvilági örömmel terjesztette ki karjait a látomány felé. Támolyogva ment föl a lépcsőn... Aztán, ott, az oltár előtt, némán megállt, ég felé emelt karokkal. Egyszerre megtántorodott, hanyatt esett s legurult a lépcső aljáig. Mire a pap hozzá rohant, — vége volt mindennek.

elévülhetlen érdemeit törvényben megörökítse és az 1715. törvényeket hatályon kívül helyezze.

Szabolcs megyétől tanulhat Debrecen is, Hajdumegye is. Ott másként buzog a nemzeti érzés mint nálunk.

Utazás a bérkocsi szabályrendelet körül.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Saját tudósítónktól. —

Debrecen, október 3.

Debrecen haladása a legrégebbi időktől kezdve a napjainkig olyan bizottságok kezeibe van letéve, amelyek a hasznos munka helyett vitázással töltik el az időt. Vitakoznak, obstruálnak, agyonbeszélnek a tárgyalásra szánt ügyeket és a vége mindig az, hogy bizonyos „albizottságok” kiküldésével ássák meg a közérdekű ügyek sírját.

Igy volt ez ma is a jog- és pénzügyi bizottság ülésén, a mikor is a bérkocsi szabályrendelet ügyében kellett volna határozatot hozni. A szabályzatnak az lett a sorsa, a mi a más közérdekű dolognak.

Három órától kezdve lámpagyújtásig foglalkozott, beható vita keretén belül a jog- és pénzügyi bizottság, végül is elhalasztotta a tárgyalást.

Nem helyes a szabályzat stilizálása — hangzott s ez volt az ok, amely miatt egy időre ismét lekerült a kérdés a napirendről.

Lámpagyújtás után a késő esti órákig a Bika szálló bérlojének egy számlájával foglalkoztak és így a tárgysorozatba tűzött többi ügy más ülésre maradt.

Részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak: Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt Riekl Antal, Körner Adolf, Varga Károly, Schwarc Vilmos, Zádor Lajos, Végh Gyula, Márk Endre, Komlóssy Arthur, Juhász Ignác, dr. Fejér Ferenc, Magoss György, dr. Tüdös János.

A bérkocsi szabályzat

Vecsey Imre főjegyző előterjeszti a bérkocsi szabályrendelet módosítására tett előmunkálatok történetét.

Körner Adolf bejelenti, hogy miután a közgyűlésnek amúgy is sok dolga lesz, a bérkocsi szabályrendeletet a jövő havi közgyűlésre vigyék be.

Végh Gyula szerint a közérdek kívánja a szabályrendelet gyors elintézését. Miután a vélemények eltérők voltak, hogy a szabályrendeletet tárgyalják-e vagy sem, szavazással döntött a bizottság.

A szabályrendeletet kitűzték tárgyalásra.

Az első pontok tárgyalása után Juhász Ignác indítványt tett, hogy a szabályrendelet vétessék le a napirendről. A szabályrendeletet tegnap este kézbesítették, s így a bizottsági tagoknak nem volt alkalmuk áttanulmányozni. Ajánlja tehát, hogy a legközelebbi ülésig a tárgyalás halasztassék el.

Szavazásra került az indítvány. A bizottság a tárgyalás folytatása mellett döntött.

Komlóssy Arthur kéri, hogy a halasztási indítványok felvételével ne huzza halassa a bizottság a tárgyalást.

Juhász Ignác kijelenti, hogy a halasztásra szükség van. Mert kellő tanulmányozás nélkül lehetetlen jó szabályrendeletet alkotni.

Zádor Lajos is ily értelemben szóval fel.

Ezután folytatták a tárgyalást.

Fejér Ferenc a bérkocsi számok elhelyezésére tesz javaslatot. Kijelenti, hogy vegyék a szabályrendeletbe, hogy a bérkocsi belsejében is legyen egy szám, így a közönség jobban meg tudja jegyezni, hogy milyen számú kocsin utazott.

A bizottság az indítványt elvetette. Juhász Ignác az első szakaszra tér vissza. Stílus hibákat kér módosítani. Majd kijelenti, hogy az ilyen vergődő tárgyalással nem lehet jó szabályrendeletet alkotni.

A bizottság tagjai ezután obstrukciós beszédeket mondtak. Juhász Ignác folyton azt hangoztatta, hogy vegyék le a napirendről.

Komlóssy Arthur szerint, ha már belekezdett a bizottság, tárgyalja tovább.

Nagy vita után neki kezdtek az első szakasz tárgyalásának, amelyet módosítottak.

Még nyelvbéli vita is akadt ezután. A felett folyt a sok szó, hogy „szán” vagy „szánka” kifejezés használtassék a szabályrendelet szövegében. Végül elhatározták, hogy a „szánka” kifejezés maradjon meg.

Következett a harmadik szakasz, amely a bérkocsi állomásokról szól.

Juhász Ignác: Nem fogadhatja el a szakaszt, mert nincs kitüntetve, hogy a bérkocsi állomások helye hol van. Indítványozza, hogy a helyet jelöljék meg. Szavazás után a bizottság Juhász Ignác indítványát elvetette.

Majd a következő szakaszokat elfogadták, noha minden mondatnál akadt javítani való, hol a magyartalan kifejezés, hol a zavaros fogalmazás miatt. Juhász Ignác ismételtén azt indítványozta, hogy egy 3 tagú bizottság kiküldésével halasztassák el a tárgyalást.

Márk Endre: Ha Fejér Ferenc Márton Imre és Juhász Ignác lesznek a bizottságban, hozzájárul az indítványhoz.

Végh Gyula kijelenti, hogy egy múlt bizottsági ülésen a 12. szakaszig elfogadták ugyanezt a szabályrendeletet.

A bizottság elfogadta Juhász Ignác indítványát.

A Márk Endre által megnevezett bizottsági tagok nem vállalták a tisztséget.

Ismét szavazásra került a sor, hogy ki legyen a bizottságban. Szavazattöbbséggel Márton Imre, Juhász Ignác és dr. Fejér Ferenc küldettek ki.

Vita 10 ezer korona körül.

A bizottság ezután más ügyet tűzött ki tárgyalásra.

Vecsey Imre előterjesztette, hogy a Bika szálló átadásakor hiányok merültek fel. A hiányok pótlását a bérlo a magak költségein eszközölte. Most a számlát be-terjesztette a városhoz. Két tétel a kávéház és étterem parkettezése és festése körül eltérés mutatkozik. Bérlo kéri a különbözeti összegnek megtérítését. Más javításokkal együtt 14,525 kor. 69 fillért költött. Ebből 11,200 korona megtérítését kéri az 1903. év július 1 től járó 7 százalékos kamataival együtt.

Márton Imre miután jogosnak találja, hogy a 11,200 korona megtéríttessék, ajánlja a kérdés végleges rendezését. Felolvasták ezután a főügyész véleményét, amely szerint a bérloket utasítsák el kérelmükkel.

Komlóssy Arthur szerint érvénytelen kellene szerezni a közgyűlési határozat-

nak és a gyalogjáró kapukat ki kell nyitítani. — A kért kártérítést nem ellenzi.

Magoss György. A festést illetően a város a bérlokközbenjöttével megállapította a hiányokat és azt, hogy milyen összeg erejéig eszközölhetik a javítást. A többletet nincs joguk követelni. Azt nem ellenzi, hogy a város fizesse meg az összeget, melyet együttesen megállapítottak. Ajánlja, hogy fizesse meg a város a 8163 koronát.

Komlóssy Arthur a békekesség kedvéért adja meg a 11,200 koronát.

Márk Endre elfogadja a főügyész indítványát, azzal, hogy később január 1-éig nyitassa ki a gyalogjáró kapukat. De ha nem fogadja el a bérlo az ajánlatot ragaszkodik a fodrász üzlet után járó bérösszeghez.

Ifj. Schwarcz Vilmos nem helyesli, hogy egy bérlo át lépje azt a határt, amely kötelessége lett volna betartani. Indítványozza, hogy a kaput nyissák ki május 1-éig, a beszédett 2800 korona bérösszegért. Amit a fodrászüzletből bevett, a város kártérítést nem igényel, a festésért pedig adassék neki 10,000 korona, de kamat nélkül.

Juhász Ignác kéri, hogy miért nem hajtották végre a közgyűlés határozatát.

Vecsey Imre kijelenti, hogy a határozatátal óta mostanáig folytak a tárgyalások.

A bizottság végül is szavazással döntötte el a kérdést.

Nagy többséggel a főügyész indítványa fogadtatott el. E szerint 8150 korona megtérítését javasolja a közgyűlésnek, egyben utasítani kéri a tanácsot a bizottság, hogy a gyalogjáró kapu a jövő év május havától a forgalomnak adassék át.

Az adótárgyalás.

Kiket adóztattak meg?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, okt. 3.

Az adókövető bizottság ma a következő polgárok adóját állapította meg:

Boldogh József ács, id. Balogh József ács 21—21 korona, Kovács József ács, Nagy János ács, Nagy János ács 24—24 korona, Balogh Gergely ács 28 korona, Farkas István ács, Barna János ács 30—30 korona, Király Ferenc ács 48 korona, László András ács 33 kor. Kónya Sándorné asztalos és ócska butor kereskedő 23 korona, Kállai András asztalos 60 korona, Harsányi István asztalos 320 korona, Madarász Lászlóné szülész 10 korona, Kovács Istvánné szülész 10 korona 20 fillér, Derecsenzki Gusztávné szülész, Disznós Ferencné szülész, Rédei Lajosné szülész 10—10 korona, és 80—80 fillér, Zempléni Jánosné — korona, Zigelbaum Mártonné szülész 12 korona, Porhammer Károlyné szülész, Ottó Henrikné szülész 6—6 kor. Bondor Bertalanné szülész 27 korona. Papp Julianna szülész 6 korona, Varga Julia szülész 36 korona, Madarász Gyula bádogos 24 korona 15 fillér, Vitárus Bendogos 24 korona, Lókodi Gábor bádogos 40 korona, Somogyi Bandics István borbély 24 korona, Erdélyi Ferenc borbély 21 korona, Padiés Lajos borbély 25 korona, Nagy Lajos borbély 31 korona 50 fillér, Szalai Márton borbély 25 kor. Oláh Gyula borbély 34 korona, Nagy József fodrász 45 korona, Jakab József fodrász 40 korona, Fehér Klára fodrász 40 korona, Rene Antal 50 korona, Martinyi

Bevásárlási

utamból hazaérkeztem és az őszi és téli idényre feltűnően szép női- és gyermek felöltő különlegességeket hoztam. Mielőtt a t. hölgyközönség vásárol, saját édekében nézze meg előbb ujdonságaimat,

Darvas Ede.

Lajos fodrász 60 korona, Ivanovits Antal 50 korona, Szikszai Aladár fodrász 50 korona, Nagy János cipész 20 korona, Ottó Henrik cipész 21 korona, Vass István cipész 24 korona, Simkovits György cipész 24 korona, Nagy Lajos cipő felsőrész készítő 21 korona, Siket Gyula cipész 21 korona, Oláh András 25 korona, Kovács István 27 korona, Balla Sándor cipész 21 korona, Nagy Márton cipész 21 korona, Liener Emil cipőfelsőrész készítő 32 kor. Klein Sámuel cipész 50 korona, Elek Ferenc cipész 25 korona, Nagy Jánosné — kor. Szilágyi György 57 korona, Veidner Gusztáv 85 korona, Szücs Lajos csizmadia 17 korona, Szundi Zsigmond 18 kor. Varga Lajos csizmadia 21 korona, Novthai Lajos csizmadia 21 korona, Váradi Lajos csizmadia 25 korona, Varga István csizmadia 21 korona, ifj. Bösörményi Kálmán 25 korona, Varga Lajos 25 korona, Sallai Mihály 25 korona, Halász József 24 korona, Pál Lajos csizmadia 24 kor. Máté József csizmadia 25 korona, Varga István csizmadia 36 kor. 72 fillér, Szücs Imre csizmadia 21 korona, Bakonyszegi Imre csizmadia 21 korona, Szilágyi József csizmadia 39 kor. 17 fillér, Bihari Mihály csizmadia 25 korona, Kerék Miklós csizmadia 25 kor. Bösörményi csizmadia 40 korona.

A cárné menekül.

Megfenyegetett mágnások.

Az orosz események.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 3.

Az oroszországi események közül a mai nap folyamán a legnevezetesebb az, hogy a cárné menekül Oroszországból és Dramstadtba költözik gyermekeivel együtt. Az ingatag országban nem érzi jól magát. Fut egy biztosabb helyre. Mai távirataink a következők:

Pétervár, okt. 3. A munkásképviselek elleni ügyben tegnap megkezdett tárgyalást formális okokból elhalasztották.

London, okt. 3. Egy bérlini lap nemrég azt a hírt hozta forgalomba, hogy az orosz kormány teljes csöndben az összes zsidók ellen fennálló korlátozásokat megszüntette. Mint a Reuter-ügynökség Péterváron értesült, semmi ilyen dolog nem történt, hanem csak egy bizottságot küldtek ki, hogy a problémát fontolóra vegye.

Varsó, okt. 3. Lodzból jelentik, hogy ismeretlenek erőszakkal bezárják az orosz iskolákat és a tanulókat az utcákról elűzik. A szociáldemokraták ellene szegülnek ennek a bojkottnak. A főkormányzó kijelentette, hogy az esetben, ha az orosz állam iskolák bojkottálását tovább folytatják, az összes lengyel magániskolákat be fogja zárni.

Darmstadt, okt. 3. A nagyhercegi palotában rendbe hozták és teljesen újra berendezték az összes szobákat, melyekben a jelenlegi cárné lakott. A palotaőrseget megerősítették és a legénységet gondosan megválogatják. Egész határozottan az a hír van itt elterjedve, hogy a nagyherceg a cárnéval és a cárné gyermekeivel október 15-én, illetve 20-án Darmstadtba érkezik.

Pétervár, okt. 3. A rendőrkapitány Stefanovnak, Decovnak és Dregorjevnek engedelmet adott arra, hogy egyesületet alapítsanak a forradalmárok és anarkisták ellen. Kruseván a Kisenevi zsidómészárlások rendezője a kormánytól 40 ezer rubel szubvenciót kapott.

Hirek mindenfelől.

A kinek ötvenhét gyermeke van.

Londonból jelentik: Schmith József, a Mormon egyház elnöke ellen ötszörös házasság miatt megindították a büntető eljárást. Öt feleségétől 53 gyermeke született. Mindegyik nejének külön házat bocsátott rendelkezésére. Schmithnek 50.000 dollár évi jövedelme van.

Rémes orgyilkosság. Temesvárról táviratozzák: Szenzációs orgyilkosság történt tegnap este Temesvár közvetlen közelében. Zsulán Mihály 38 éves Mehala-i fakereskedő, a ki a Temesvártól alig néhány kilométernyire fekvő Mehala községbe akart haza menni, lesből lelőtték. A gyilkos háromszor lőtt rája, a golyó fején és szíven ment keresztül. Az utvonalon, ahol a gyilkosság történt, épen az esti órákban sok ember jár. A temesvári rendőrség széles körű intézkedést tett, a gyilkos kézrekerítésére.

Wolaffka Nándor utódját kinevezték.

Gróf Ferenc gyulai plebános az utód.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, okt. 2.

A legutóbbi napokig erősen tartotta magát az a hír, hogy Wolaffka Nándor debreceni prépost-plebános utódja dr. Szentkirályi Zoltán országgyűlési képviselő lesz. Ma azután ez a kombináció megdőlt.

A debreceni árván maradt római katolikus hivek megkapták a maguk pástorukat Gróf Ferenc címzetes prépost és gyulai plebános személyében. A kinevezésről — mely a nagyváradi káptalanban történt több előléptetéssel van kapcsolatban — a hivatalos lap a következőkben ad hírt:

„A király a nagyváradi latin szertartású székeskáptalanban dr. Belopotoczky Kálmán tábori apostoli helynöknek, középszolnoki főesperesnek a békési, Fetszer Antal felszentelt püspöknek, mesterkanonoknak a középszolnoki főesperes-ségre való fokozatos előléptetését jóváhagyva, az ekként megüresedő utolsóelőtti mesterkanonokságot, valamint a Szent László királyról nevezett nagyváradi kisprépostságot és az ezzel összekötött debreceni római katolikus plebánia javadalmat Gróf Ferenc címzetes prépost és gyulai plebánosnak, az utolsó, egyben irodalmi kanonoki széket dr. Lányi József pápai prelátusnak és javadalmas lekeri apátnak adományozta.

Gróf Ferencnek, az új debreceni prépost plebánosnak neve Debrecenben teljesen ismeretlen. Azt az egyet tudják róla, hogy javakorban levő ember, és Gyulán nagy egyházi tevékenységet fejtett ki. Kíváncsok dolognak tartanánk ha Debrecenbe nem harci tüzzel, s támadó kedvvel jönne, hanem a felekezeti béke jelszavát tűzné maga elé követendő példaul.

Hogy az új prepost plebános mikor foglalja el állását, erre vonatkozólag intézkedés még nem történt.

Színház.

Koldus gróf. A harmadik előadást is szép számú közönség rézte végig — bizonyosságul annak, hogy a Koldus gróf szerző muzsikája, ötletes librettója megnyerte a közönség tetszését. — Lónyai Piroska graciózus kedves játékaival ismét sok tapsot aratott, énekszámait is megismételték. Sikere volt Polgár Sándornak, Vida Ilonának és a többi szereplőknek is.

Hoffmann meséi holnapi előadásának különös érdekességet nyújt az a körülmény, hogy abban lép fel először a bérlő közönség előtt Szalai Gyula a társulat új tenoristája a címszereplő Hoffmann szerepében. A nehéz és fárasztó hármasszó szerepet Zilahyné énekl. Lindorfe Arkay lesz. Részt vesznek még az előadásban Polgár, Sarkadi, Bay L. A nők közül Radó Anna és Vida Ilona.

Smólen Tóni Legközelebb színre kerül Guthy Soma énekes bohózata, mely a budapesti népszínháznak állandó műsor darabja és közel 100 előadást ért el egy szezon alatt. A Smólen Tóni bohózatban csaknem az egész személyzet foglalkozva lesz. A nők közül hálás szerepe van a bohózatban Lónyai Piroskának és Vida Ilonának, a férfiak közül Polgár, Sarkady, Arkossy, Deésy, Bay és Bérci. Az első felvonásban érdekes látványt nyújt a budapesti híres „Buzalka” tánc-terem népszerűsége. A darab telve van hazafias nótákkal, a zenei részeket Barna Izsó a népszínház karnagya állította össze.

Október 6-ika a színházban. A színtársulat ünnepi előadás keretében emlékezik meg az október 6-ki gyásznapról. Színre kerül Katona Bánk bánja. A címszerepben Szakács Andorral a többi szereplők Hahnel Aranka, Arday Ida, Szabó Irma, Békés, Ternyei, Arkossy, Deésy és Bérci.

Premier bérlet 30 előadásra.

Igen jó néven vette a közönség Zilahy igazgatónak azon intézkedését, hogy 30 vasárnapi premier előadásra bérletet nyitott, már eddig is számos bérlő jelentkezett. A bérletre előjegyezni csak szombatig lehet, azontúl a bérletezés véglegesen lezáródik. — Bérletár a 30 Premier előadásra: Családi páholy földszinten 300 kor., családi páholy emeleten 240 kor., földszint és I. emeleti páholy 180 korona, II. em. páholy 120 kor., támlásszék 1—7 sorban 48 kor., 8—12 sorban 40 korona, 13—17 sorban 32 korona. Bérelni lehet a titkári irodában, — a színháznál.

Agyonlőtte véletlenségből.

Tíz éves gyilkos.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, okt. 3.

Szerdán este a baromvásártéren véres tragédia játszódott le. Egy tíz éves iskolás fiú agyonlőtte játszótársát. A gyilkosságról tudósítónk a következőket jelenti:

Nagy Ferenc 10 éves, monostorpályi fiú Szarvas Ádám ugyan ottani lakossal bejött Debrecenbe, az októberi vásárra. Szarvas Ádám a Fleischer Jakab juhait hajította Debrecenbe. Vele együtt jött még szekerem Bodnár Péter pályii törvénybíró és fia is.

Amikor be alkonyodott Bodnár Péter a kutra ment, hogy onnan vizet hozzon, Szarvas Adám pedig a szekér alá feküdt egy juhász bundába. A két gyermek Nagy Ferenc és ifj. Bodnár Péter a szekér derekában foglaltak helyett és ott hancuzni kezdtek. A játék vigan folyt s e közben Szarvas Péter a szekér alatt elaludt. ifj. Bodnár Péter játszasközben megpillantotta atyja vadász fegyverét felkapta és oda kiáltotta játszópajtásának:

Vigyáz, mert lelőlek!

E pillanatban hatalmas durranás reszkettette meg a levegőt. Szarvas Péter a szekér alól ijedten bujt elő és izgatottan kérdezősködött, hogy mi történt. Választ azonban nem kapott. Gyufát gyújtott, hogy a sötétben szénézzen. Rémséges látvány tárult elébe. Nagy Ferenc ott feküdt a szekeren, mellőlől patakzott a vér. — Szarvas ekkor segítségért kiáltott. — Erre az időre előkerült az öreg Bodnár is, de a fia, a gyilkos nem volt ott, elszaladt. Keresésére indultak. De nem találták sehol.

A nagy zajra, lármára figyelmesek lettek a méntelep inspekción katonái is. Megtudva az esetet, erről a rendőrséget telefonon értesítették.

A rendőrség részéről a helyszínre mentek: Vetéssy Béla rendőrfogalmazó, Bardóc András rendőrbiztos és dr. Balkányi Emil kerületi orvos. Vetéssy Béla a szerencsétlenségről egyuttal értesítette a mentőke és a csendőrséget is. Ilyen apparátussal érkezett meg a gyilkosság színhelyére, kevéssel nyolc óra után.

Dr. Balkányi Emilnek a helyszínén már nem sok dolga akadt, mert a fiu már halott volt. A mentők a hulla jegyzőkönyv felvétele után beszállították a kózkórházba.

A csendőrség pedig a gyilkos fiu után kezdett nyomozni, de a tettest elfogni a késő éjjeli órákig nem sikerült.

A csendőrség jelentést tett az esetről Hoffmann József vizsgálóbírónak, aki elrendelte, hogy Nagy Ferencet még ma délelőtt felboncolják.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Személyi hírek.** Dr. Hoor Mór a Gany gyár igazgatója Debrecenben időzött. György Endre a volt darabont miniszter tegnap Debrecenben tartózkodott.

— **A város nem ad telket.** Ismeretes a mozgalom, melyet a debreceni tisztviselők a tisztviselőtelep létesítése ügyében indítottak. A mozgalom kezdeményezői a városhoz fordultak, hogy bocsásson telket a rendelkezésükre. A kérelemmel ma foglalkozott a jog és pénzügyi bizottság, a mely javasolja a közgyűlésnek, hogy a tisztviselő telep céljaira a bábaképző, esetleg más helyen kért telket ne engedélyezze.

— **Október 6. emlékezete.** A főiskolai Magyar Irodalmi Önképző Társulat mindég szép és kegyeletes ünnepély keretében szokott megemlékezni az aradi vértanúkról. Az idén is nagy buzgalommal készül az ifjuság, hogy a mártírok emlékéhez méltó ünnepélyt rendezhessen. A rendezőség az október hó 6 án délután 5 órakor a főiskola dísztermében tartandó ünnepély műsorát a következőkben állította össze: Gyászdal. Eneklí a főiskolai

Enekkar. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Ferenczy Gyula, a M. I. Ö. T. felügyelő tanára. Az aradi vesztőhelyen. Irta Pósa Lajos, szava ja Kun Károly hittanhallgató. Bach: Air Pergolese: Tre giorni. Hegedűn előadja Schonk István joghallgató. Zongorán kíséri dr. Ujfaluşy Géza. Emlékbeszédet mond Vidovich Ernő joghallgató, a M. I. Ö. T. elnöke. Október 6. Irta Ábrányi Emil, szavalja Szabó István hittanhallgató. Szózat. Eneklí a főiskolai Enekkar.

— **A római katolikus egyház kérelme.** A római katolikus egyház iskolái részére államségélyt akar kérni. Hogy ezt megkapja szüksége van olyan hatósági bizonyítványra, a mely hivatalosan igazolja az egyház szegénységét. A bizonyítvány kiadásáért a napokban adta be folyamodását a tanácshoz az egyháztanács elnöksége.

— **Bocskay-emlékünnap a Csokonai-körben.** A Csokonai-kör még az év elején elhatározta, hogy Bocskay emlékezetére irodalmi ünnepet tart és e végre egy rendező bizottságot küldött ki. A bizottság még május havában megtett minden előkészületet, de midőn fölmerült a Debrecenben felállítandó Bocskay-szobor terve, az emlékünnapet elhalasztotta a szobor leleplezés idejére. A Csokonai-kör rendező bizottsága f. hó 3 án ismét ülést tartott és végleg megállapította a Bocskay emlékünnap műsorát, a melyet elfogadás végett közölni fog a városi szoborhizottsággal. A megállapított műsor mindenesetre számíthat a közönség érdeklődésére, mert dr. Boldizsár Kálmán fogja az emlékbeszédet mondani, dr. Körösi Kálmán írja a dicsőítő költeményt, ifj. Móríc Pál pedig egy hajdu történettel járul hozzá.

— **A rokkant munkások egyesületének új elnöke.** A rokkant munkások nyugdíjgyeşületének elnöki széke dr. Wolafka Nándor halálával megüresedett. Az egyesület helyi választmánya a napokban elhatározta, hogy az elnökségre Szávay Gyulát, a kereskedelmi és ipar kamara titkárárt kéri föl. Erre a célra egy nyolc tagu küldöttséget választottak. A küldöttség tagjai tegnap tisztelegtek Szávay Gyulanál és tolmácsolta az egyesület választmányának óhaját és felkérték, hogy az elnökséget vállalja el. Szávay Gyula köszönetet mondott a küldöttségnek a bizalomért és kijelentette, hogy az elnökséget elfogadja. Mint elnök és mint a munkások igaz barátja, az egyesület érdekeit hiven fogja szolgálni.

— **Árverés a városnál.** Debrecen városa tulajdonát képező Csöszök földje nevű ingatlanra ma árverést tartott. A 18 kat. hold területet ez időszerint Kertész István haszonbérrelte a várostól 463 kor. évi bérért. A várostól a földet a ma megtartott árverésen Kertész János vette meg 9500 koronáért. A szerződés megkötésével Magoss György t. főügyészt bízta meg a tanács.

— **Báró Walburg Ernő Debrecenben.** Tegnap óta igen érdekes vendége van a Márkus-féle központi szállodának. A vendég a nem mindennapi nevezetességre szert tett báró Walburg Ernő, Ernő osztrák főhercegnek morganatikus házasságából származott fia. Báró Walburg Ernő,

hogy az uralkodó család elleni pörét elvesztette. Kalandos életpályát futott át, azonban mindig munkával kereste kenyerét. Legutóbb egyik nagyobb budapesti könyvkiadó cég ügynöke lett, és ebben a minőségben jött el Debrecenbe is.

— **A házi pénztárnoki állás pályázói.** A házipénztárnoki állásra pályázók névsorát tegnap számunkban közöltük. A névjegyzékből a Fráter József neve kimaradt. Nehogy félreértések merüljenek fel, konstatáljuk, hogy a Fráter József neve csupán tévedésből nem jelent meg a többivel.

— **Megkínzott ember.** Tóth György tegnap éjjel hazafelé ballagott és utközben egyik külvárosi kocsmában akart betérni. Véletlenül azonban nekiesett az ablaknak és azt betörte. Erre a kocsmáros és még négy idegen ember megfogta, összekötözte és alaposan elverte. Tóth György fején, karján, hátán szenvedett súlyos sérüléseket. Sérülései oly súlyosak, hogy orvosi ápolás alá kellett venni. Első segélyben dr. Varga Emil kerületi orvos részesítette. Ő állította ki a látéletet is. A rendőrség a feljelentés folytán megindította a nyomozást. A veszekedő idegenek ugyanis amikor látták, hogy áldozatuk már súlyosan megsebesült, elmenekültek.

— **A csizmadia sztrájk.** A csizmadia segédek, minthogy a mesterek a memorandumokban foglalt követeléseiket elutasították, tegnap reggel sztrájkba léptek. Az ipartestület e hónap 5-én péntek délelőtt 9 órára hívta össze a csizmadia mesterek és a munkások hat-hat tagból álló békéltető bizottságát. A mesterek mai álláspontja azonban az, hogy nem hajlandók a munkások kérelmét teljesíteni, s így valószínűleg a békéltetés eredménytelenül fog végződni.

— **Eljegyzés.** Fischer Béla a Falk Armin és Társa cég utazója eljegyezte Fészler Etel kisaszonyt Debrecenben.

— **Ujabb panaszok a szélhámos festő el en.** Zámbo Lajosról, a szédelgő festőről csak nem akar hallgatni a krónika. Napról-napra több terhelő adat derül ki ellene. Tegnap ismét három új feljelentés érkezett a rendőrséghez. A feljelentők mindegyikét 2—10 koronáig esalta meg. Tóth Gergelynéől négy korona, Diószegi Sándortól két korona és Ujváry Sándortól 10 korona előleget vett fel. A rendőrség e feljelentéseket is vizsgálat tárgyává tette.

— **Előljárási ülés.** Az ipartestület előljárási ülése ma délután 4 órakor tartja rendes havi ülését az ipartestület tanácstermében. Az ülésen beható vita alá veszik a mostani sztrájk okát, tárgyalni fogják az összes iparos mesterekhez a munkabér adásának megszüntetése iránti küldendő körlevelet. Továbbá szönyegre kerül több fontos ipari sérelem orvoslása.

— **A párbaj áldozata.** Budapestről telegrafálják: A tegnapi véres kardpárbaj sebesültje Kovács Lajos főhadnagy súlyos betegen fekszik a honvédhelyőrségi kórházban. A párbajra állítólag heves szóváltás adott okot, mely Dóbé Sándor magánhivatalnok és a főhadnagy között egy nyilvános helyiségben lefolyt. Kovács sebesülése súlyos, de nem életveszélyes.

— **Meghaltak.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Tóth Julianna, ev. ref., 10 napos, veleszületett gyengeség. Balogh Józsefné, ev. ref., 52 éves, tüdővész. Kovács Imre, ev. ref., 54 éves, bright kór.

— **Divat értesítő.** Az őszi és téli idényre raktáramra megérkezett divatickek különlegességeire felhívom a t. hölgyközönség szives figyelmét. Gyapjú costúme és ruha-szövetek, selyem, bársony és diszítések, női ésgyermek-felöltők, szörme felöltők, boák, muffok, színházi belépők és bluzok. Női ruhák és mértékszerinti felöltők saját műtermemben készülnek. Molnár Ferencz, Zádor Lajos utóda divatterme. Debrecen.

— **A „Hajdumegyei népbank“** Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is benfoglaltatik.

— **Kiváló szép** Angol és Sport női kalap különlegességek (Ladstatter-féle) a Nyakkendő királynál.

— **Ha izléses** és divatos nyakkendőt, férfi kalapot óhajt vásárolni, keresse fel a Nyakkendő király férfi divat üzletét.

— **Gumi különlegességekben** óriási választék. Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötszerész Debrecen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Szives figyelmébe** ajánljuk, hogy gyászruhák tisztítása és festése Konez József gőzerőre berendezett kelmefestőné-Vár-utca 3. és Batthány-utca 2. Mérsle kelt árban, legjobban eszközöltetik.

— **Üveges munkát és képkerevezést** olcsón és csinosan kizárólag egyedül készít Blattner Gyula Piac-utca 69. szám alatt Megyeházzal szemben, telefon-szám 468.

— **Az őszi saison** ujdonságai megérkeztek Aszmann Ferenccél.

— **Legjobb formájú** kitűnő minőségű férfi kalapok 4—6 és 8 koronáért a Nyakkendő-király elsőrangú férfi-divat üzletében, főposta mellett.

— **Menyasszonyi ajándékok, gyermekjáték, börtárczák, majolika áruk csoda olcsó árban Budapesti Koronás Áruházban Debrecen Piac-utca 7.**

— **Must és bormérő készülék, (Wagner-féle) darabja 50 kr. Mentze Henrik áruházába Kossuth-u. 4. sz.**

— **Szüreti és szoba-tűzijátékok, raketták, görögtűzek és csillagszórók igen olcsó Mentze Henrik áruházába Kossuth u. 4. szám.**

— **Horgonyi Károly** Amor Biscuit saját készítésű teasüteménye és Graham-kenyér legfinomabb angol sütemények készítőjének a mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Polónyi reform tervei.

Kuriai bíraskodás.

Uj birói állások szervezése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 3.

Polónyi Géza igazságügyi minisztert ma egy újságíró kereste fel, hogy megkérdezze az igazságügyi minisztérium reform terveiről.

Polónyi a kérdésekre a következőket válaszolta:

A miniszterek dolgoznak.

Az igazságügyi kormány reformjai általános meglepetést fognak kelteni. A mióta a minisztérium élén áll, az egyes szakosztályokban különböző törvényjavaslatok készülnek.

Sajnos, mondotta a miniszter, nekem nem csupán a saját javaslataimmal van dolgom, hanem a többi minisztérium terveivel is, mert megküldik nekem az egyes javaslatokat, hogy jogi véleményt mondjak róluk. Majd arra tért Polónyi, hogy az egyes minisztériumok csak úgy ontják a törvényjavaslatokat. Különösen a kereskedelmi és vallás és közoktatási minisztérium dolgozik serényen, noha a miniszterek munkáját igen megnehezíti az a körülmény, hogy a régi rendszer embereivel kell együtt működni.

Ezek az emberek — folytatta Polónyi — a régi megcsontosodott meggyőződésüket igen nehezen tudják jobb meggyőződéssé formálni. Jogászberekről van szó, de makacsul ragaszkodnak jogi nézeteikhez, különösen állam jogi és nemzetközi dolgokban, habár itt más jogi nézeteiket kell vallaniok, és érvényesíteniök, mint eddig.

Az igazságügyi reformja.

Ami az igazságügyi minisztérium legelső munkáját illeti, arra nézve kijelentheti, hogy a kuriai bíraskodásról szóló törvény készen van. Az előadói fogalmazvány már hétfőn egy szűkkörű ankét elé kerül.

Ugy lehet, hogy a jövő hét végén közzéteszi a miniszter a törvénytervezetet.

A reformból Polónyi egyelőre csak annyit árult el, hogy a képviselőválasztási ügyekben az itélő bizottság tagjait ezután csak felerészben választják a kuria bírák közül, a másik felerészt a közgazgatási bíróság fogja szolgáltatni.

Az igazságügyminister programjában fontos szerepet tölt be a székelyföldi birtokrendezés. De általában véve a telekkönyvek rendezése a minisztérium főfeladata lesz.

Sebess Dénes törvénytervezetével már elkészült. Két hét múlva szakértekezlet elé viszi munkáját.

Itt megemlítette a miniszter, hogy a jövő 1907. évi költségvetés terhére ötven új telekkönyvi birói állást szervez a kormány.

A bírók fizetésrendezése.

Nem marad el azonban a bírák fizetésrendezésének ügye sem. Ha a kormány a perrendtartás revíziójával elkészül a birói szervezetet és fizetés rendezést veszi sorra. Ha a két évből kifutja ugy elkészíti a minisztérium az anyagi kodexet is.

Tervebe vette Polónyi, hogy Fiume területén a sommás eljárásról szóló végrehajtási törvényt és a magyar örökösödési eljárást életbe lépteti. Erre nézve Fiumében maga ankétet hív össze, amelyen személyesen meg fog jelenni.

A sajtótörvény reformja.

A sajtójog terén egyelőre semmi-féle intézkedésre nem készül. Elsősorban megvárja a közvélemény lecsillapodását. Lehetségesnek tartja, hogy ezek a kérdések még a télen napirendre kerülnek, amennyiben a perrendtartás reformjával kapcsolatosan fog a sajtójog tekintetében is intézkedni.

A tőzsdereform ügyét egy ankét elé terjeszti. Erre meghívja a tőzsde, a kereskedelmi kamarák, gazdasági egyesületek, kereskedelmi és gyáripari egyesületek képviselőit.

Az értekezlet után külföldi tanulmányutra küldi a minisztérium néhány

tisztviselőit, ezenkívül néhány ügyvédet is, hogy anyagot gyűjtsenek. Ily módon majd bizottságot alakít, amely a kereskedelem, ipar és földművelés érdekével egyezően fogja előkészíteni a tőzsde reformot.

Végül megjegyezte Polónyi, hogy több törvény tervezete van eddig készen. Egy a hitelről, egy az ügyvédség reformjáról, biztosítási ügyletekről, sőt a büntető-törvény reformja is részben készen van.

Polónyi nem akar egyszerre sok munkába fogni, hanem sorrendet kíván tartani az igazságügyi feladatok megoldásában.

A király Budapesten.

Hat hétig marad.

A képviselőház megnyitása.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 3.

Jó helyről jövő értesítés szerint a király s jövő hó elején Budapestre érkezik. Az uralkodó hat hétig marad a magyar fővárosban.

Most mér bizonyos, hogy a delegációs ülés november végén lesznek és a király Budapestre való jövele is szoros összefüggésben van ezzel.

A delegáció megnyitása november 27-én lesz a budai várban. A király a habsburg teremben fogja a trónbeszédet tartani.

A delegációk üléséig a képviselőház mérsékelt munkásságot fog kifejteni.

Az első ülésen Kossuth Ferenc két javaslata, a munkásbiztosítás és a szabadhajózás kerül tárgyalásra.

Amíg e két törvényjavaslatot tárgyalják a minisztériumokban elkészítik a többi törvénytervezeteket is.

Ezekre már csak a jövő hónapban kerül a sor.

A kereskedelmi miniszter két javaslatának letárgyalása után a képviselőház az 1907. évi költségvetést tárgyalja. Hír szerint a kormány csak 3, esetleg 4 hónapra szóló indennitást fog kérni.

A képviselőház megnyitására már javában folynak az előkészületek. Az egyes pártok e hét végén értekezletet tartanak, a melyen a képviselőház új ülészakának megnyitása előtt felgyülemlett fontosabb kérdésekben határozzanak.

TAVIRATOK.

Rákóczi hamvai és a függetlenségi párt.

Budapest, okt. 3. A kuruc fejedelm hamvait október hó 27-én hozzák haza. Ez alkalomból mozgalom indult meg a függetlenségi pártban, hogy az 1715. évi dekrétum 49 cikkelyét, a mely Rákóczi fejedelmet és társait hazaárulónak nyilvánítja, eltöröljék. A függetlenségi párt a szegycetörvény eltörlése ügyében ülést tart és mint hírlik a képviselőház ülésének elején már javaslatot is tesznek, hogy a drága hamvak hazatérte előtt a megbélyegzés ki legyen törölve a törvénykönyvekből.

Hadik államtitkár a választói jogról.

Budapest, okt. 3. Hadik János gróf belügyminiszteri államtitkár a választói jogról a következő nyilatkozatot tette. A választói joggal tényleg foglalkozik a belügyminisztérium, épen ezért detail-kérdésekre ma még nem lehet nyilatkozni.

AMOR BISCUIT a legfinomabb teasütemény
kapható HORGONYI KÁROLYNÁL Batthyányi-utca 15. sz. alatt.

mert a munkálat részleteit a minisztérium nem dobja ki a piacra. A minisztérium nincs abban a helyzetben, hogy minden egyes hírrel foglalkozzék.

— Mi dolgozunk — mondotta az államtitkár — és ha a javaslat készen lesz, nyilvánosságra hozzuk. Azt hiszem, a javaslat minden tekintetben kielégíti a közvélemény várakozását.

Egy híres államférfi halála.

Róma, okt. 3. Viskonti Emanuel volt külügyminiszter ma 77 éves korában elhunyt.

Beck tábornagy lemondott.

Bécs, okt. 3. Beck Frigyes tábornagy, a vezérkar főnöke ma beadta lemondását. A lemondást az uralkodó elfogadta.

Sikkasztó adópénztárnok.

Szegszárd, okt. 3. Ländner Arthur idevaló adópénztárnokot a rendőrség le tartóztatta. Ländner 10700 koronát sikkasztott el. Kihallgatásakor bevallotta, hogy már régóta üzi bűnös manipulációt.

Felekyné temetése.

Budapest, okt. 3. Felekyné Munkácsy Flórát a tegnap elhunyt művésznőt ma temették el. A végtisztességen óriási közönség jelent meg a nemzeti színháznál. Az udvaron felállított ravatalnál Somló Sándor igazgató moodott beszédet. A művésznőt férje Felek Miklós sirja mellé temették el.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye és szőnyeg áruházában

raktárra érkeztek az

őszi divat

gyönyörű újdonságai

Szövetek, Blous flanellek, Selymek, Velezek.

Óriási választék!!

Zongora raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani, hogy **Bösendorfer Erhbár** első iparszövetkezeti stb.

ZONGORÁK

csakis nálam kaphatók.

Ugyszinte elvállalok mindenféle zongorák, czimbalmok és hangszerek javítását. Zongorák, Pianinok, Czimbalmok bérbe kaphatók, Czimbalom sodrott húrok 6 krajczártól.

Gramophonok és lemezek

a legujabb felvételek, két oldalt bejátszva, a n. é. közönség szives pártfogását is kérve tisztelettel

SCHMIDT S.

Zongora és hangszer készítő.

Mosóáru különlegességek.

Hazai és cosmanosi jó mosó barketek. Flanel, bársony-flanel és szövött minőségekben. Fehér piké és sinór barketek

óriási választékban.

Félig kész, kiszabott batiszt, selyem, tüll és applikált finomabb ruhákból állandó nagy választék jutányos szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon, divat és szőnyeg áruhaza.

Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 3

Verbőczy-utca

4. számú ház

eladó.

Értekezés **Dr. Körösi Kálmán** ügyvédnél Battyáni-utca 5. sz. a.

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrcsipesek

rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek.

Mezei látcsövek

és turista távcsövek legfinomabb ackromatikus üvegekkel nagy választékban és legcsöbben kaphatók

Fischer Jakob

látásérésznél

Fötér 23. szám. Sesztina ház.

9044—906. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a debreceni kölcsönös segélyező egyesület mint szövetkezet végrehajthatónak Gönczi László és neje Kuti Zsuzsanna végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék területén levő Debrecen szab. kir. város belterületén fekvő a debreceni 3774. sz. tjkvben A + 1. sorsz. 5315. hrsz. a. foglalt végrehajtást szenvedettek nevében álló Téglás kerti szőlőföldre az utóajánlat folytán megígért 935 koronában ezennel megállapított kikiáltási árb. az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1906. évi október hó 16-ik napján délután 3 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 100 korona 60 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Debrecen, 1906. aug. 17.

Kolemen kir. törvényszéki bíró.

Hollandi

Jácint hagymák

téli hajlatásra és kora tavaszi virányra most szerzendők be

nagy választék

Kontsek Gézánál

100 drb jó hagyma 13.— kor.
10 drb jó hagyma 1.50 kor.
100 drb legfin. hagyma névvel 35.— kor.
10 drb legfin. hagyma névvel 4.— kor.

Angyal Drogueria.

Ráczy Herman

DEBRECZEN, Fötér 42. sz.

Lamprecht-palota.

Különlegesség: Bel és külföldi árukban, készletek, és betegápolási cikkekben.

Arckrémek, festékek, szivacs, piperecikkek, illatszerek, gazdasági cikkek, rovarirtó szerek stb. a legnagyobb választékban kapható.

819/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 1574/2—1906 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Muráth és Társa részére Farkas Gyula debreceni lakostól 175 kor. 10 fillér tőke, ennek 1906. évi április hó 15. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 60 kor. 08 fillér perköltség erejéig 1906. évi június hó 5-én bíróságilag felúlfoglalt és 5443 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1906. évi október hó 8-án délután 3 órakor** kezdetét veendő és Egyetértésben, folytatólag Piac utca 26. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1906. évi szeptember 6-án.

Oláh Gábor, bírói kiküldöt.

Pintér Dezső

előkelő óra és ékszer üzletében

legujabb sveitzi óra

különlegességek

jutányos árért 5 évi jótállással kaphatók.

Arany- és ezüst ékszerek nagy választékban. — Különleges inga- és ebédő stb. órák raktáron. — Javítások 1 évi jótállással gyorsan és pontosan. — Vidéki megrendeléseket azonnal elintézik.

Fötér 12. (Stenczinger-ház.)

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Pénzkölcsön. Törlesztéses kölcsönöket 3 1/2-4 %-os alapon rendes kölcsönöket 2-3 nap alatt 6-6 1/2 %-os kamattal mellett folyósítat: drága kamatu kölcsönöket átcserelett; birtokokat vesz és elad Héry bankirodjára, Piacz utca 79.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen, Bádogos-u. 4. sz.

A valódi Verge egészségi papirból készült szivarka hüvelyek főraktára Merkli Ferenczénél van Fűvészkert-u. 14. 100 db. Tiszti hüvely 10 kr. Kling 08 kr. Rákóczy 12 kr. Tulipán 12 kr. Progress 10 kr. Ambre 12 kr. Jamine hüvely 08 kr. **100 ko vágott száraz csertőlgyfa 1 frt** házhoz szállítva. Telefon 374.

"Villamos" jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Ferencz József uton 50 öl hosszú, 1884 négyszögöl területű ujkerti szőlő egy darabban, vagy 5 házhelyre osztva eladó. Vasutammal fekvésénél fogva fatelepek vagy gyárterületnek is alkalmas. — Nyomtató utca 7. számú ház eladó. Értekezés Dr. Kőrösi Kálmánál Batyányi-utca 5. szám.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítenek. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Felsőréz tűzőnő felvétetik a „Csizmadiák termelő és árucarnokánál.”

Hordó eladó. 25 litertől 800 literig Péterfia 76. sz. Glück Izidornál. Ugyanott egy liter fekete tinta 14 krajczár.

Könyvjegyzék ingyen! Mielőtt könyvet vásárolna bárki, el ne mulasszon legujabban megjelent könyvjegyzéket kérni a Harmathy Pál antiquariumából, Fűvészkert-utca 14. — Telefon 374. — Melyben az árak bámulatos olcsón vannak jelezve.

Miklósné és Társa (börönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagyüzem mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferekben, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárczában. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközölnének.

Ugyes kézi- és tanuló leányok azonnal felvétetnek Női Kalap Szalon Kossuth-u. 6.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalba.

Gyakorlott kabát és alj varrónők nagy fizetéssel felvétetnek Piacz-u. 79. sz.

Pénzbeszedő izr. nős, óvadékképes, faüzletbe azonnali belépésre kerestetik Miklós-utca 7.

Konkolyt vásárlunk nagyban és kicsinyben Debreczeni Erőtakarománygyár részvénytársaság. (Margit fürdő telepen.)

Seccessió

Irga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Kölcsönöket

legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztőre.

Vaskályhák, takaréktűzhelyek

Konyhaedények,

Borsajtók, puttonok és szüreti eszközök raktára

Sesztina Lajosnál

Piacz-utoza 23.

Nincs többé vízvény!

Ha makacs csusz, reuma és mindenféle külső fájdalmaktól szabadulni akar, vegyen egy nagy üveg

híres

király-balzsamot,

melynek kiváló gyógyhatását jeles orvosok is elismerték.

1 nagy üveg 2 korona utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

Arany-egyszarvu gyógyszerész.

Nincs többé csusz!

Megnyilt!

Megnyilt!

Kossuth-utca 17. sz. alatt a

kész nőruha áruház

ahol kész aljak, blousok, reform- és gyermekruhák, valamint kötények, férfi- és női ingek, téli tricó alsó ruházatok, mindenféle kendők, a leg-szebb kivitelben

bámulatos olcsó árakban kaphatók.

Szövetek, karton, cíbelin, sifon, vászon és övök.

Megrendelések mérték szerint gyorsan eszközölnének, gyászruhák 6 óra alatt készülnek.

Kész nőruha áruház

Kossuth-u. 17. sz. A színházzal szemben.

Vigyázz!
Kékre festett kirakat.

LÖWYF.

Piacz-utca 24. sz. a.

Kistemplommal szemben.

Fehérló szálloda mellett.

Vigyázz!
kékre festett kirakat.

Debreczen legszebb áruháza.

Saját érdekében kérem,

hogy mielőtt női ruhaszövetekben, delaineokban, Batisztokban, Blous- és ruháselymekben, szóval bármilyen rőtös és rövidaru cikkekben szükségletét beszerezné, — látogassa meg teljesen újonnan berendezett üzletemet, amely az áruk csodálatos szépségével mindenkit bámulatba ejt.

Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Minden vevő, aki 5 forintért árut vásárol, annak egy fénykép után, művészi kivitelű életnagyságu képet készítek, — a rajta levő papírkéretért 1 frt 50 kr. fizetendő.

Naponta érkeznek újdonságok.

Igen csinos, szép, das raktárt tartok, női és férfi fehérneműekben, vászon, chiffon, kanavászaim jobbak, mint bárhol.

Paplanokat mérték után is készítek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Üzleti elvem: Elmi és Elmi hagyni.